

De *liefde* zelf

Van Roelof Smit verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos *uitgevers*

Kerst in Essen
De dubbele waarheid

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

ROELOF SMIT

De
liefde
zelf

Ambo|Anthos
Amsterdam

Veel kroegen, restaurants en andere gelegenheden die in dit boek genoemd worden bestaan echt, maar alle personages zijn volledig fictief. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

De vertaling van het citaat van Gabriel García Márquez is van Mariolein Sabarte Belacortu (Meulenhoff, 1986).

ISBN 978 90 263 6986 5

ISBN 978 90 263 6985 8 (e-book)

© 2026 Roelof Smit

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan

Omslagontwerp Studio Rubio

Omslagillustratie © Marek Sliwecki

Foto auteur © Dirk-Jan van Dijk

Ambo|Anthos *uitgevers* vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

‘Love can touch us one time, and last for a lifetime.’

Céline Dion – ‘My Heart Will Go On’

‘Een hart heeft meer kamers dan een hoerenkast.’

Gabriel García Márquez – *Liefde in tijden van cholera*

INHOUD

Yumbo, een rondleiding 9

- 1 Ricardo 17
- 2 Joshua 49
- 3 Céline 78
- 4 Ionuț 106
- 5 Victor 135
- 6 Abdulrahman 170
- 7 Christian 200
- 8 Elisabeth 228
- 9 Jens-Florian 255
- 10 Lăcrămioara 278
- 11 Tábata 305
- 12 Tommy 337
- 13 Delano 365
- 14 Oscar 396
- 15 Lena 421
- 16 Øystein 445
- 17 Roxi 473
- 18 Mike 497
- 19 Tom 528
- 20 César 552

Dank aan 579

YUMBO, EEN RONDLEIDING

Januari 2024

Steeds dezelfde mensen, zelfs als het anderen zijn.

Loop hier een week lang rond en je ziet dat ene gezicht terug.
Loop hier een leven lang rond en je ziet elk gezicht terug.

Overdag is dat niet per se aan te bevelen.

Dan is daar de Duitse toerist in zijn legergroene korte broek tot net over de knie. De bleke huid van zijn dunne onderbenen ver-raadt dat hij recent is geland, te vroeg om al te kunnen inchecken in zijn hotel. Zijn bagage heeft hij achtergelaten in een klein hok achter de receptie, vakkundig bewaakt door de heldhaftige kakkerlak die de spray van de conciërge heeft overleefd.

Dan is daar ook de Engelse toerist, die al zeker een week op het eiland verblijft. Een hoedje beschermt de kale hoofdhuid, een zonnebril de katterige ogen. Die goede zorgen zijn de schouders niet gegund. Ze glimmen: nú heeft hij gesmeerd, nu de zon ze al ge-roosterd heeft. Toch draagt hij ook vandaag een mouwloos hemd; andere bovenkleding heeft zijn koffer niet te bieden.

Nog meer Engelsen, in een groep. Ze hebben nauwsluitende T-shirts aan in de kleuren zwart, wit en voetbalclub. Vet noch spier wordt verhuld, slippers bieden frisse lucht aan eelt en ingegroeide teennagels.

Een knappe jongen loopt doelgericht naar het restaurant waar hij werkt. Een oude stamgast loopt doelgericht achter hem aan.

Twee mannen met ontzagwekkende baarden wandelen hand in hand, nagestaard door een jong gezin dat zich door de bordjes met het neutrale SHOPPING CENTRE in de luren heeft laten leggen.

Maar dat is dus overdag.

Overdag slenteren de voorbijgangers over het asfalt van de binnenplaats langs het verdorde grasveld en de palmbomen. Ze glijden over de wit met zalmroze terrazzotegels van de galerijen langs de gesloten rolluiken en de geopende souvenirwinkels. Ze vragen zich misschien af waarom dit nou die grote trekpleister is. Of ze zijn hier bekend en weten dat ze 's avonds moeten terugkeren.

Want bij daglicht slaapt Yumbo Centrum, de krakende kolos in het hart van Playa del Inglés.

*

Playa del Inglés of Maspalomas. Niemand die het weet. Synoniemen en toch niet. Maspalomas is een plaats en Playa del Inglés een wijk. Of Playa del Inglés is een plaats en Maspalomas een toeristische streek. Of het zijn allebei plaatsen. Zeg het maar.

Duidelijke grenzen zijn er niet.

Voor je het weet ben je in San Fernando, dat is dan een woonwijk, of in Meloneras, een kustgebied, of zelfs in een district dat, *ja-wohl*, Sonnenland heet – mocht het je op een of andere manier zijn ontgaan dat men hier van het toerisme leeft. Het valt waarschijnlijk allemaal onder de Costa Canaria, zoals marketeers de regio wensen te noemen; het valt zeker allemaal onder de gemeente San Bartolomé de Tirajana, die het volledige zuidoosten van Gran Canaria bestrijkt, helemaal tot aan het gelijknamige bergdorp in het midden van het eiland.

Het zal de gemiddelde vakantieganger een zorg zijn, zolang de taxi of de *guagua* hem maar naar het juiste hotel brengt.

Hem... of haar, toch?

Jawel, er zijn vrouwen. In Maspalomas, aan de Costa Canaria,

in San Bartolomé de Tirajana, absoluut. In Yumbo wordt de statistisch waarschijnlijke vijftig procent echter bij lange na niet gehaald.

The one and only LGBTI shopping centre in the world!

Alle geijkte regenboogletters zijn keurig in de slogan opgenomen, maar de mannelijke G heeft hier toch echt de hoofdrol. Niet dat nors kijkende uitsmijters consequent alleen het ene geslacht doorlaten. Zulke deurdiscriminatie laat men graag aan de hetero's over. Nee, traditioneel zijn kroegen van homo's en lesbiennes meestal gescheiden, en Yumbo is nu eenmaal een gaybolwerk. Meer moet daar niet achter gezocht worden.

De economie van Gran Canaria zou hoe dan ook een flink stuk kleiner zijn zonder die G.

Francisco Franco had het eens moeten weten. Halverwege de twintigste eeuw breidde de dictator een wet tegen zwervers en pooiers uit om ook de LGBTI – zelf gebruikte hij andere termen – te kunnen onderdrukken en vervolgen. Velen van hen vluchtten vervolgens naar de Canarische Eilanden.

Ver weg van het vasteland.

Ze kregen al snel onvrijwillig gezelschap. Het regime stuurde de ongelukkigste mannen, ook toen al waren de vrouwen in de minderheid, naar Fuerteventura, naar de Colonia Agrícola Penitenciaria de Tefía, een concentratiekamp waar ze gebroken werden door dwangarbeid, marteling en honger. Maar ook op Gran Canaria waren in de gevangnissen volop maatschappelijk gevaarlijken, omgekeerden, abnormalen en gedegenererden te vinden.

Destijds gold dát vocabulaire als politiek correct.

In de tussentijd trok de permanent zonnige kust van de eilanden steeds meer toeristen aan. De West-Europeanen brachten vanaf de jaren zestig zowel tolerantere opvattingen als goedgevulde portemonnees met zich mee. Vanwege het tweede lieten de eilandbewoners en de lokale autoriteiten ze begaan met het eerste.

Ver weg van het vasteland immers.

Terwijl de bikini op de Iberische stranden nog werd verfoeid als

een onzedelijke provocatie, stond de gemeenteraad van San Bartolomé de Tirajana op verschillende plekken doodleuk nudisme toe.

De Duitsers, de Engelsen, de Zweden, de Nederlanders, ze gingen nooit meer weg. Hotels, zwembaden en ontzaglijke winkelcentra verrezen. Straten werden vernoemd naar de landen en hoofdsteden van de gasten, en toen die op waren zelfs naar reisorganisaties. Sla links af op de Avenida Touroperador Neckermann. *Bienvenido a Sonnenland.*

In de tijd dat het massatoerisme niet meer te stoppen was, bezweek Franco na een lang ziekbed eindelijk ook zelf aan zijn hartfalen. Homoseksualiteit werd geleidelijk gedecriminaliseerd; de gevangenen die het overleefd hadden kwamen vrij. Sommigen van hen bouwden op Gran Canaria bevlogen mee aan een toeristische gaysubcultuur die inmiddels zo dominant is dat de beroemde Dunas de Maspalomas een aparte *cruisingzone* hebben voor hetero's.

Want je mag er best zijn, maar je moet je natuurlijk wel aanpassen.

Dat geldt zeker in Yumbo, de betonnen kuil aan de Avenida Estados Unidos, twintigduizend vierkante meter verspreid over vier verdiepingen, met de bovenste op straatniveau. Hier daal je af naar het hart van de Canarische gayscene. Hier is tolerantie een keiharde eis. Hier kun je in je blote kont met een halsband om je nek en een roze parasolletje in je hand rondlopen zonder te worden nagestaard.

Nou ja, behalve dus overdag, wanneer brave burgers op de terrassen hun koffie drinken en hun tosti eten en net zo goed in Cita of Plaza of Kasbah of La Sandía hadden kunnen zitten, de minder illustere shoppingkolossen in dit oord.

Yumbo mag dan wel open zijn als de zon schijnt, maar diep vanbinnen is het een avondmens. Een nachtdier. Een orgie van neonlicht – met voor de liefhebber voldoende donkere plekjes.

's Avonds worden bezoekers momenteel welkom geheten door een onthoofde dinosaurus.

Van Yumbo's naam boven de hoofdingang ontbreekt geen enkele letter. Dat clichéverval op neongebied is hier niet aan de orde. Ook de contouren van de nek, de romp en de buitenproportioneel lange staart van de dino lichten keurig op, zonder te flikkeren bovendien. Slechts de kleine kop, het vriendelijke gelaat van de met een vlinderdas getooide planteneter, blijft door de versleten elektroden verduisterd.

Een belezen kleuter zou vermoedelijk tot de conclusie komen dat het om een diplodocus gaat. Voor een brachiosaurus, mamenchisaurus of apatosaurus is de nek van Yumbo's dino te dun en de staart veel te lang. Een diplodocus dus, hoewel diezelfde kleuter waarschijnlijk zou oordelen dat het een buitengewoon matige weergave is van het imposante reptiel dat in het Laat-Jura de naaldbomen van Noord-Amerika kaalvrat.

Is de eerste indruk van Yumbo een onthoofde dinosaurus, de tweede is een moskee. Enkele verdiepingen boven horecagelegenheden als Cruise Bar, Bärenhöhle en Noxon Fetish Club gaan godvruchtige mannen gedwee op hun knieën om in de richting van Mekka te bidden. Het bestuur van de Mezquita At-Taubah neemt naar verluidt in gemoedelijke sfeer deel aan de vergaderingen van de eigenarenvereniging.

Gods zegen rust toch al sinds de opening op deze twee hectare van opgestapeld roestbruin beton. Die van de andere god dan, of misschien ook wel dezelfde, wie zal het zeggen, de rooms-katholieke dit keer. Geflankeerd door de zeven jaar na Franco's dood nog altijd onvermijdelijke militairen druppelde een priester wat gewijd water in het nieuwe centrum. De goede man kon ook niet weten wat voor infame vloeistoffen er later uitgestort zouden worden.

CENTRO COMERCIAL beloven de bordjes die naar Yumbo wij-

zen. Shopping centre is dus de krakkemikkige Engelse vertaling. Toegegeven, er zijn winkels. Wie een zwembroek of een zonnebril of een mok met de kaart van Gran Canaria wil aanschaffen, kan hier zonder meer terecht. Er zijn ook restaurants, kapperszaken, parfumerieën, make-upsalons, tattooshops, een juwelier en een apotheek. Maar de ware reden dat homo's deze onooglijke kuil zo graag met een bezoek vereren, zijn natuurlijk hun kroegen.

Duitse homo's hebben Adonis en WunderBar, Franse homo's Eden en Voulez Vous, Nederlandse homo's Junior en Macho Macho, Engelse homo's Mardi Gras en Centre Stage – en de goede oude geest van Schengen waart hier nog altijd rond. Wie vermaakt wil worden gaat naar een dragshow, wie grondiger vermaakt wil worden naar een seksclub. In de loop van de nacht verplaatst de hele aangeschoten meute zich naar Mantrix en Mykonos, de kleine disco's op de bovenste verdieping, om vroeg in de ochtend terug te keren naar de hotels. Alleen, met z'n tweeën of met nog meer zielen, zo God het wil.

*

Vergeet de zomer.

Als het in Lüdenscheid en Coventry en Tilburg en zelfs in Åkarp lekker warm is, hoeft een mens niet naar Gran Canaria te vliegen.

In mei, dan is het nog een laatste keer druk. Dan is het Maspalomas Pride en barst Yumbo uit zijn toch al knarsende voegen. Dan slaan concurrerende bars de handen als een kartel ineen en organiseren ze een feest met onderling afgestemde drankprijzen.

Daarna is het een paar maanden lang bijkomen voor de locals, onder wie dan ook, vooruit, de West-Europese pensionado's gerekend mogen worden die inmiddels definitief verhuisd zijn. In oktober worden de eerste koukleumen alweer aangeleverd door de organisaties waar straten naar vernoemd zijn. In november is het Winter Pride, en vanaf dat moment kunnen de hotels hun toptarieven weer gaan rekenen.

Want op een eiland waar het eeuwig lente is, wordt de winter vanzelf het hoogseizoen.

En in een centrum waar het eeuwig feest is, bruist ook de door-deweekse nacht.

Slechts een virus kreeg Yumbo ooit stil. Het virus waartegen nerveuze overheden maatregelen namen welteverstaan, niet het virus dat in zijn dodelijkste jaren als de homokanker werd gezien en ook hier ongestoord jonge levens mocht verwoesten. Beide virussen bestaan nog, maar de paniek is geschiedenis.

Dus wordt het leven gevierd en de lever op de proef gesteld.

Dus wordt van de liefde gedroomd, tot aan de ochtend of tot aan de dood. (Tegen beter weten in? Onderschat de romantiek van neonlicht niet.)

Het is een maandag, het is half januari en er is alweer bijna een kwart van de eenentwintigste eeuw verstreken.

De zon is onder, Yumbo ontwaakt.

1

RICARDO

Mi destino es el que yo decido

El que yo elijo para mí

Alaska y Dinarama – ‘¿A quién le importa?’

Het is tijd om haar te worden.

Anass Chaiat maakt de zachte handdoek los van zijn middel en dept de laatste paar druppels water van zijn schouders. Eigenlijk heeft hij de eerste stap van de transformatie net onder de douche al afgerond, maar het scheren voelt nooit als een volwaardig onderdeel van het ritueel. Waarschijnlijk omdat het voor hem zo weinig voorstelt. Dat heeft hij te danken aan de familie van zijn moeder. ‘Hij is er een van mij,’ zei ze trots als zijn vader mopperde over die vrijwel onbehaarde benen. ‘El Hafidi-mannen zijn glad.’

Voor veel collega’s is het voortdurende ontharen een hel, maar zijn scheermesjes gaan lang mee. Het ene hoeft hij alleen even over de stoppels in zijn oksels te halen, met het andere verwijdert hij moeiteloos de verwaarloosbare baardharen en de iets weerspanniger snor. Voor de verdwaalde zwarte haartjes midden op zijn voeten gebruikt hij een pincet. Met tandenpoetsen is hij langer bezig.

Op zijn laptop naast de grote verlichte spiegel is YouTube al geopend. Eergisteren is hij midden in *Afrita Hanem* gebleven. De legendarische Samia Gamal speelt in de film een vrouwelijke geest die verliefd wordt op de zanger die haar nou juist heeft aangeroepen om met de dochter van zijn baas te kunnen trouwen. Drama, humor en buikdansen: Egyptische zwart-witfilms zijn Anass’ beproefde methode om in de juiste stemming te komen.

Eerst de dikke hydraterende crème, want goed voor zijn huid is dit leven niet. Tijdens het intrekken bewondert hij de bewegingen van Samia, neuriet hij mee met haar ‘Tawila’. Dan volgt de primer. De foundation. De concealer. Het poederen. Eyeliner, mascara, oogschaduw, wimpers. Lipliner en lippenstift. Blush en highlighter. Hij zet het volume een tikje lager, hoewel Sergio al naar zijn werk is – en veel te lief om ooit te klagen.

Anass kijkt zijn spiegelbeeld indringend in de ogen. Háár ogen, hoewel ze er nog niet is. Toch is zij het die hem de noodzakelijke moed geeft voor de volgende stap. Kordaat knijpt hij wat *anti-chafing-gel* op zijn hand, voorzichtig smeert hij zijn piemel ermee in. De branderige pijn verbijt hij door te ademen zoals Carmen hem in hun therapie sessies heeft geleerd om zijn paniekaanvallen te beheersen. Zo meteen zal het spul hem juist beschermen, veel erger voorkomen.

‘Dit stellen we allemaal zo lang mogelijk uit,’ had Ricardo die eerste keer over het *tucken* gezegd. Anass had gegild, gedacht dat hij flauwviel. Toen had hij de gel en zijn *gaff*, de speciale verbergende onderbroek, ook nog niet. Toen ging het droog, met poeder en ducttape. Hoe hij dat doorstaan heeft, weet hij ruim elf jaar later nog steeds niet. Nu spreidt hij zijn benen en duwt zijn testikels rustig in de lieskanalen, daar waar ze ooit vandaan zijn gekomen. Behoedzaam vouwt hij zijn piemel naar achteren, tussen de billen. Tegelijkertijd stapt hij in de zachte gaff van Unclockable en trekt hem omhoog. Ter controle laat hij zijn hand over zijn kruis glijden.

De boel is weg.

Het is weer gebeurd.

De pijn die hij nu nog voelt hoort erbij.

Hij borstelt zijn zwarte lokken plat naar achteren en trekt een elastisch netje vanaf het voorhoofd naar de nek. De protheses gaan in de beha. Bij de openingsact met de collega’s van vanavond draagt ze straks een lavendelkleurig kort jurkje van lakleer met glitter en een grote satijnen strik op de rug. De jurken voor de solo-optredens

liggen al in de Smart, net als de pruiken voor de rest van de avond.

Grote, ronde oorbellen. Twee dunne metallic armbanden. De schoenen volgen straks op locatie, want autorijden op hakken kan zelfs zij niet. Een paar druppels Shalimar van Guerlain zaaien haar geur. Dan neemt hij voorzichtig de pruik van de standaard, de kastanjebruine, licht golvende bob die hij voor het douchen alvast uit de keuken heeft gehaald.

De laatste stap. Als gegoten natuurlijk, speciaal op maat gemaakt. De spiegel bevestigt hoe het voelt.

Ja, daar is ze.

*

Als kind stond Afrika bovenaan zijn lijstje. Het precieze land maakte niet uit, als hij maar leeuwen kon zien, en giraffen, en Marokko telde natuurlijk niet. Naarmate de mannen in zijn hoofd terrein wonnen op de wilde dieren, werden de bestemmingen stadelijker, en zag Anass zichzelf met zijn denkbeeldige geliefde dolen door Parijs en Praag. De tegenspeler wisselde in zijn dagdromen vaker dan het decor. Verliefd werd hij op iedereen die een beetje aardig tegen hem deed.

De stad waar hij het meest naar googelde was Venetië. Anass wist wel van het massatoerisme – hij woonde zelf in Barcelona, zag de rolkoffers dagelijks – maar dat maakte de waterstad niet minder aantrekkelijk. Ooit zou hij met een man in een gondel belanden, de man die hem accepteerde zoals hij was. Hem zou hij zoenen onder de Brug der Zuchten.

Eeuwige liefde, een einde aan de twijfel.

Zodra een man van hem hield, zou hij hem nooit meer loslaten.

Op een woensdag begin augustus, de dag waarop hij eigenlijk weer met Baba en Mama had moeten meerijden naar zijn grootouders in Marokko, klom hij voor de enige reis die hij zou maken in een Iberia-toestel met bestemming Las Palmas de Gran Cana-

ria. In een kleine koffer had hij stiekem het hoogstnodige gepropt. Een grote koffer met veel meer spullen lag toneel te spelen in de auto van zijn vader.

Bus 90 bracht hem naar zijn eindbestemming aan de Avenida Estados Unidos in Playa del Inglés. Groepjes mensen liepen onder de felgroene neondinosaurius door, in de verte klonk allerlei muziek door elkaar. Yumbo Centrum, de plek die hij op Google zo zorgvuldig had uitgezocht, de plek die hem met foto's en verhalen de moed had gegeven om echt te vertrekken.

Enkele uren later vroeg hij zich af waar hij aan begonnen was. De kroegeigenaren namen in die jaren van jeugdwerkloosheid niemand aan, en al helemaal geen minderjarige arbeidskrachten. Voor Anass tien anderen die van de wetgever wél na tien uur 's avonds mochten werken.

‘Ik word volgend jaar achttien.’

‘Probeer het dan volgend jaar nog maar eens,’ antwoordde de eigenaar van showbar Chez Funny Boys, de meest hoopgevende reactie die hij kreeg.

De supermarkten zochten geen vakkenvullers en de hotels geen schoonmakers. Zelfs als prostitué was hij niet geschikt, als hij ooit op dat punt zou belanden. Na enkele dagen had hij geen geld meer voor de kamer in het hostel.

Met zijn hoofd op het koffertje met zijn enige bezittingen schrok hij tussen de struiken achter Hotel Jardin Dorado wakker van ieder geluid. Mieren kropen over zijn gezicht, steentjes teisterden zijn rug. Die zomernacht bad Anass onder de verpletterende sterrenhemel voor het eerst sinds lange tijd weer tot degene op wie hij zo kwaad was geweest en in wie hij inmiddels niet meer geloofde.

‘Help me, alstublieft.’

De excentrieke engel die de volgende avond op zijn pad kwam, kon onmogelijk gestuurd zijn door Allah, de Geprezene en Verhevene. In ieder geval niet de Allah uit de koran van zijn grootvader.

Maar een engel was ze wel degelijk.